

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2011/1 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2015/4

Karar Tarihi:5.3.2015

R.G. Tarih-Sayı:27.5.2015-29368

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisi 2010 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRÇÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 22.3.2012 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

2- Esas incelemenin yapılması için, Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir-gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2010 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Sadettin CEYHAN tarafından heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde, Partinin 2010 yılı gelirleri toplamının 10.000,00 TL ve giderleri toplamının 12.460,56 TL olduğu anlaşılmaktadır.

Parti 2010 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle Partinin 2010 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A- Genel Merkez Gelirlerinin İncelenmesi

Parti Genel Merkezinin 2010 yılı gelirleri toplamı 10.000,00 TL olup bunun tamamı bağışlardan oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezinin 2010 yılı muhasebe kayıtlarının tutulduğu defterler ile gelir belgeleri sunulmamıştır.

Partinin 2010 yılında elde etmiş olduğu toplam 10.000,00 TL gelirin usulüne uygun şekilde belgelendirilmeği anlaşılmaktadır.

Esas Sayısı:2011/1 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2015/4

2820 sayılı Kanun'un 76. maddesinin üçüncü fıkrasında, Kanun'un 69. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak bir siyasi partinin tevsik edilmeyen kaynaklardan gelir sağladığı anlaşılırsa, Anayasa Mahkemesi kararıyla bu gelir Hazineye irat kaydedilir denilmektedir. Parti Genel Merkezinin 2010 yılı içinde elde ettiği ve belgelendirmediği toplam 10.000,00 TL'nin Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

Diğer taraftan 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinde, "*Anayasa Mahkemesi, kesin hesaplara ait bilgilerin belgelendirilmesini siyasi partilerden her zaman isteyebilir.*"

111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise Siyasi partilerin "*74 üncü madde hükümlerine aykırı hareket eden sorumluları hakkında, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve on beş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası verilir.*"

hükümleri yer almıştır.

Muhasebe kayıtlarının tutulduğu defterler ile gelir belgelerini göndermeyen parti yetkilileri hakkında 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin (c) fıkrasına istinaden gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

B- Genel Merkez Giderlerinin İncelenmesi

Parti Genel Merkezinin 2010 yılı giderleri toplamı 12.460,56 TL olup bunun 1.460,56 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 3.000,00 TL'si haberleşme giderlerinden, 7.000,00 TL'si kira giderlerinden, 1.000,00 TL'si bakım onarım giderlerinden, oluşmaktadır.

2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinin ikinci fıkrasında beşmilyon (2010 yılı için 64,14 TL) lirayı geçen harcamaların fatura veya makbuz gibi belgelerle tevsik edilmesinin zorunlu olduğu; 76. maddesinin dördüncü fıkrasında ise belgelendirilmesi gerektiği hâlde belgelendirilmeyen parti giderleri miktarınca parti malvarlığının Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazineye irat kaydedileceği belirtilmektedir.

Bu itibarla, usulüne uygun şekilde belgelendirilmesi gerektiği hâlde belgelendirilmeyen 12.460,56 TL tutarındaki parti malvarlığının Hazineye irat kaydedilmesi gerekir.

Diğer taraftan 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesinde, "*Anayasa Mahkemesi, kesinhesaplara ait bilgilerin belgelendirilmesini siyasi partilerden her zaman isteyebilir.*"

111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ise Siyasi partilerin "*74 üncü madde hükümlerine aykırı hareket eden sorumluları hakkında, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve on beş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası verilir.*"

hükümleri yer almıştır.

Gider belgelerini göndermeyen parti yetkilileri hakkında 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin (c) fıkrasına istinaden gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

C- Parti Mallarının İncelenmesi

Partinin sunmuş olduğu defter ve belgeler üzerinde yapılan incelemede, Partinin 2010 yılında herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ve hak ediniminde bulunmadığı tespit edilmiştir.

IV- SONUÇ

Esas Sayısı:2011/1 (Siyasi Parti Mali Denetimi)
Karar Sayısı:2015/4

Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisinin 2010 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- 2820 sayılı Kanun'un 69. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak tevsik edilmeyen kaynaklardan sağlanan 10.000,00 TL gelir karşılığı Parti mal varlığının, 2820 sayılı Kanun'un 76. maddesi uyarınca Hazineye gelir kaydedilmesine,

2- 2820 sayılı Kanun'un 70. maddesinde belirtilen esaslara aykırı olarak belgelendirilmesi gerektiği hâlde belgelendirilmeyen 12.460,56 TL gider karşılığı parti mal varlığının, 2820 sayılı Kanun'un 76. maddesi uyarınca Hazineye gelir kaydedilmesine,

3- Anayasa Mahkemesine istenen bilgilerin istendiği şekliyle verilmemesi inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan, Parti sorumluları hakkında 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

5.3.2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Zühtü ARSLAN	Alparslan ALTAN	Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye	Üye	Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN
Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN
Üye	Üye	Üye
Muammer TOPAL	M. Emin KUZ	
Üye	Üye	
Hasan Tahsin GÖKCAN	Kadir ÖZKAYA	